

Impressies Ronde Tafel over Ontwerp Structuurvisie Zeist 2020, dd 20100121

Wil Nuijen (Stichting Beter Zeist)

Onderstaand volgen enkele impressies van de Ronde Tafel. Niet alles wat te berde is gebracht kan in dit bestek worden weergegeven (het moet leesbaar blijven); de belangrijkste punten zijn er uitgelicht.

De zaal van het KNVB Sportcentrum was goed vol met raadsleden, 18 sprekers en een goed bezette publieke tribune.

De sprekers kunnen worden onderscheiden in groepen:

1- Professionele belanghebbenden:

- Woningcorporaties
- Golfclub Kromme Rijn
- Zakelijk Zeist
- Zeist Onderneemt
- Atletiekvereniging FIT

2 - Natuurgroeperingen:

- Stichting Milieuzorg Zeist
- Natuurlijk Zeist West
- Werkgroep Faunapassage Zeist Z/W
- Koninklijke Natuur-historische Vereniging

3 - Buurtgroeperingen:

- Austerlitz Belang
- Bewonerscommissie Couwenhoven
- Comité Korte Poot Veilig
- Zeist Centrum
- Huis ter Heide (2x)
- Overleggroep Dichterswijk
- Vereniging Bosch en Duin
- Belangenvereniging Den Dolder
- Stichting Beter Zeist

1- Professionele belanghebbenden

De woningcorporaties benadrukken dat kwaliteit en kwantiteit hand in hand moeten gaan. Ze zijn (vanzelfsprekend) voor handhaving van de bouwambitie en zien in de huidige Structuurvisie daarvoor aanknopingspunten.

De ondernemers benadrukken verbetering van de bereikbaarheid van Zeist, de teruggang van de centrumfunctie en het slechte klimaat voor winkeliers in het centrum.

De golfclub en de atletiekvereniging bepleiten hun eigen belangen.

De golfclub stoort zich er aan dat de Structuurvisie geen mogelijkheden voor uitbreiding biedt.

De atletiekvereniging vraagt zich af waarom bestaande sportlocaties zouden moeten worden verplaatst, om alles in enkele grote gebieden te concentreren. Dat is kapitaalvernietiging, ontnemt wijken nabijgelegen sportvoorzieningen en dreigt te leiden tot verminderd aanbod.

2 - Natuurgroeperingen

De natuurgroepen wijzen op nogal wat fouten en omissies in tekst en kaarten. Ze zijn blij dat er nu eindelijk een kaart is waarop de ecologische corridors staan ingetekend, maar er zitten

grove fouten in. Ook de aangegeven wandel- en fietsroutes kloppen niet. Verder signaleren ze dat de huidige bouwplannen zonder enige relativering in de Structuurvisie zijn ingebouwd. Een overkapping van de A28 is geen panacee voor versterking van natuurwaarden, maar betekent eerder een bedreiging daarvoor. Ook zal er wel degelijk buiten de groene contouren gebouwd gaan worden. Hoe valt dat te rijmen met “geen nieuwbouwprojecten in het buitengebied”?

3 - Buurtgroeperingen

Vrijwel alle buurtgroeperingen uiten zich kritisch, al is er waardering voor het vele werk dat is verzet. Ze waarderen de aandacht voor buurten en wijken in hun eigenheid, maar zien in de uitwerking daarvan weinig terug. Zoals enkele insprekers aangaven: Q staat niet alleen voor Quality, maar óók voor Quadrant, Quantity en Quote (het “grote geld”).

Stichting Beter Zeist vatte het min of meer samen met “Deze visie geeft rugdekking aan voortzetting van het bouwbeleid van de zittende coalitie, ook al staat dat niet meer in getallen vermeld, en al is alles overgoten met een saus van “kwaliteit”, “duurzaamheid” en “samenhang”.

Bij een aantal droombeelden (“too good to be true”) worden twijfels over de wenselijkheid, dan wel haalbaarheid geplaatst:

- Overkapping A28 – Rijkswaterstaat is uiterst terughoudend.
- Tramlijnen - Welk probleem wordt hiermee opgelost? Kosten onevenredig en veel ruimtebeslag.
- Duurzaamheid en Klimaatneutraal - gebruik dit soort begrippen niet waar ze niet van toepassing (kunnen) zijn.

De letterlijke tekst van de inspraak van Stichting Beter Zeist treft u als bijlage aan.



INSPRAAK “RONDE TAFEL” OVER DE “STRUCTUURVISIE ZEIST 2020”

Wil Nuijen
Namens de Stichting Beter Zeist
Zeist, 21 januari 2010

Geachte leden van de gemeenteraad van Zeist,

In de Nieuwsbode van de vorige week stond dat de Structuurvisie klaar is. Dat is misleidend voor veel burgers die het proces niet gevolgd hebben (en dat is meer dan 99 % van de bevolking van Zeist). Het ontwerp is er, ja, maar er zijn zwaarwegende overwegingen om dat nog fors onder handen te nemen. Ik kan daarvan nu niet meer dan enkele onder uw aandacht brengen in de vijf minuten die ik nu heb.

Laat ik beginnen met positieve opmerkingen: De foto's zijn mooi. Op de CD-ROM staan prachtige, historische kaarten. De kernwaarden – zoals benoemd in het Ontwikkelingsperspectief – blijven gehandhaafd:

1. Natuur en Landschap
2. Cultuurhistorie
3. Duurzaam
4. Zorgzaam
5. Kernen met een eigen identiteit

In deze Structuurvisie zijn er 10 keuzes gemaakt. Ook die zijn zo geformuleerd dat je er wel mee móet instemmen:

1. Groen versterken
2. Verleden zichtbaar maken
3. Ervaren en gebruiken (recreatief gebruik van het landschap)
4. Kracht van buurten, wijken en kernen
5. Leefomgeving en milieu
6. Beter bereikbaar
7. Bouwen en wonen: kwaliteit voorop
8. Centrum aantrekkelijk
9. Economisch gezond en duurzaam
10. Uitvoering: Gemeente stuurt en faciliteert.

Pas bij de verdere bestudering wordt duidelijk hoe deze waarden en keuzes uitwerken, en dat geeft te denken.

Eerst nog een positief punt. De “gezinsverduunning” wordt nu realistisch voorgesteld. Men gaat nu uit van 2,00 – 2,10 in 2020, tegenover 2,13 in 2008. Dát argument om veel te bouwen is van de baan. Ook wordt niet (meer) het “grote aantal woningzoekenden” in Zeist aangevoerd. Wordt daarmee de (niet meer in aantallen genoemde) bouwambitie van Zeist verlaten? Geenszins! Nu wordt aangevoerd dat we moeten streven naar een “evenwichtige bevolkingsopbouw”! De argumenten blijken ondergeschikt aan het doel: men wil namelijk méér bouwen dan op grond van demografische ontwikkeling en ruimtelijke mogelijkheden te verantwoorden is. De prijs daarvoor wordt in veel wijken van Zeist betaald, maar in het bijzonder treft het Kerckebosch, Zeist Noord, Den Dolder en Huis ter Heide.

Hier kom ik op het kernpunt van mijn kritiek:

Deze visie geeft rugdekking aan voortzetting van het bouwbeleid van de zittende coalitie, ook al staat dat niet meer in getallen vermeld, en al is alles overgoten met een saus van “kwaliteit” en “duurzaamheid” en “samenhang”.

“Toon dat maar eens aan”, zult u zeggen. Dat valt in vijf minuten niet mee, maar ik zal voorbeelden aanvoeren. Dat ik die vooral ontleen aan de omgeving die ik het beste ken zult u mij willen vergeven.

Overkapping van A28 klinkt prachtig. Maar creatieve geesten hebben direct maar ingevuld dat er dan weer verder gebouwd kan worden:

- De sportvelden HtH-west kunnen verder worden ingevuld (en zijn dat ook op de figuren van p 134, 207, 209 en 267). Men vergeet blijkbaar dat het verzet in Huis ter Heide tegen woningbouw op de sportvelden

niet zozeer werd ingegeven door geluidsoverlast van de A28, maar door de ontwrichtende effecten daarvan op de bestaande buurtschap, wat ook de achtergrond van het verzet in Den Dolder vormt.

- Aan de andere kant van Landgoed Dijnseburg, langs de Panweg zien wij op de kaartjes ook woningbouw verschijnen, nog wel op het terrein van het huidige landgoed Vollenhove. Al weer een landgoed dat naar de knoppen geholpen wordt. Hoezo cultuurhistorie en groen versterken?

Ik heb mijn licht opgestoken bij Rijkswaterstaat en ik kan u meedelen dat het uiterst onwaarschijnlijk is dat de A28 bij Zeist zal worden overkapt. Men heeft zwaar leergeld betaald op enkele andere plaatsen in het land en is nu uiterst terughoudend. Waarom zo zwaar ingezet op een uiterst onzekere voorziening?

Al sinds jaar en dag beweert “Stichting Beter Zeist” dat de beoogde groei van het woningvolume, teveel schade berokkent, zonder dat daarmee in Zeist ervaren huisvestingsproblemen worden gediend. Er wordt namelijk vooral gebouwd voor mensen van buiten Zeist.

Deze structuurvisie geeft rugdekking aan voortzetting van dat beleid.

Op pag 74 staat het echt met zoveel woorden aangegeven: “Ontwikkeling van de crisis geeft eerder een vertraging dan een vermindering van de ambitie”!

Ik illustreer dat nog eens met een gegeven uit de Structuurvisie. Op p 56 en 68 wordt gerept van Zeist als “de parel” van de Utrechtse Heuvelrug. Maar waarom groeit Zeist dan zo onstuimig, terwijl de andere “parels” krimpen of stabiliseren (p68). Willen die misschien hun echte kwaliteiten behouden?

De kaartjes op p 165 (buitensport terreinen, 2020) en op bijvoorbeeld p 209 (overkapping A28, met woningbouw op sportvelden) spreken elkaar tegen. En al tijdens mijn inspraak bij het Ontwikkelingsperspectief wees ik er op dat je met strijdige zaken alle kanten op kunt

Al jaren lang wijzen inwoners van Huis ter Heide er op dat een integrale benadering nodig is. Op pag 208 lezen wij dat er een projectorganisatie wordt opgezet die op integrale wijze plannen zal ontwikkelen. Dat lijkt mooi, maar zo bedoelden de inwoners van Huis ter Heide dat niet!

Een vluchtige beschouwing leert mij dat soortgelijke “verborgen agenda's” ook voor andere wijken zijn aan te wijzen. Kortom, deze visie is een zodanige voortzetting van bestaand beleid, dat u hem niet kunt laten passeren, vlak voordat er een nieuwe raad wordt gekozen.

Ten overvloede geef ik nog enkele andere punten die te denken geven:

Op de kaart van pag 267 staan heel wat potentiële bouwlocaties aangegeven die liggen in “groene gebieden” (vooral ten noorden van de A28). Hoe valt dat te rijmen met het uitgangspunt “geen nieuwe bouwprojecten in het buitengebied” (p146)?

Pag 145: Veel mensen in relatief goedkope huurwoningen willen helemaal niet verhuizen. Het feit dat ze er blijven wonen is niet het gevolg van een gebrek aan voor hen geschikte alternatieven. Ze zijn wél de oorzaak van verminderde doorstroming, maar daarvoor bestaan andere oplossingen dan veel bouwen (voor mensen van buiten Zeist).

Te pas en te onpas wordt geschermd met begrippen als “duurzaam” en “klimaatneutraal” (p 69). Laat mij u vertellen dat deze begrippen vaak geheel ten onrechte gebruikt worden.

Wat moeten we ons voorstellen bij een “duurzaam bedrijventerrein”? En klimaatneutrale (gemeente)gebouwen zijn op onze breedtegraad een illusie. Energie-opslag in de bodem kan wel energie besparen, maar het verbruik niet tot nul reduceren (p 128). Op dit punt moet het huiswerk nog maar eens worden overgedaan.

Tenslotte wil ik er nog op wijzen dat de steun onder de bevolking van Zeist voor deze Structuurvisie uiterst mager is. Van de 200 mensen die bij de voorbereiding een rol speelden behoorden er ca 40 tot de “organisatie”, de “politiek”, het “ambtelijk apparaat” of een “woningcorporatie”. Een basis van 160 inwoners, waarvan ook nog velen hun bedenkingen hebben, is uiterst wankel.

Het stuk vrijgeven voor inspraak zal worden wordt uitgelegd als een “instemming op hoofdlijnen”. Ik zou mij nog maar eens bedenken voordat ik als raadslid dit stuk zo vlak voor de verkiezingen liet passeren. U wordt er genadeloos op afgerekend!

Ik dank u voor uw aandacht en wens u wijsheid!

Wil Nuijen